

dette Forslag som for saa mange andre Ting, vi have beskæftiget os med i de 6 Aar, der ere hengaaede, siden det første Gang kom frem. Og dog er det saaledes, at dette Lovforslag er af meget stor Betydning, er et Forslag, som repræsenterer Ønsker, der næres og deles af mange Tusinde af vort Lands Borgere, Ønsker, som ikke alene næres af Arbejderstanden i vort Land, men hvorom Arbejdere i alle Lande fylke sig. Det er gaaet her som desværre i saa mange andre Lande, at Lovforslag af den Art ikke finde Gehør, og det ligger desværre deri, at Arbejderklassens Interesser ikke ere repræsenterede i den lovgivende Forsamling i samme Grad som de øvrige Samfundsborgere. Naar vi tænke tilbage paa de Forhandlinger, der for faa Dage siden ere afsluttede i dette Ting om Skattelovspørgsmaalene, og se, med hvilken Iver og Interesse man har beskæftiget sig med denne Sag baade i og uden for Rigsdagen, ser, hvorledes de ledende Kræfter have lagt sig i Selen for at naa et Resultat, kan man kun beklage, at det endnu ikke er lykkedes Arbejderklassen at skaffe sig en Repræsentation, der er stor nok til at kunne lægge et afgørende Ord i Vægtskaaen om de Spørgsmaal, som Arbejderklassen interesserer sig for. Man søger i vore Dage netop gennem Lovgivningsmagten at gribe ind i og lette Udviklingen, men naar Talen er om Arbejderne i strengeste Forstand og de Forhold, hvorunder de leve, rinde disse i Reglen Panden mod Muren, naar de fremsætte Ønsker og bede Lovgivningsmagten om ogsaa at lette dem Kampen for Tilværelsen. Man svarer almindeligvis — det vil erindres fra de Diskussioner, der ere førte om denne Sag her i tidligere Tid — at det, som Arbejderne ønske, er urigtigt, man er til en vis Grad tilbøjelig til at betegne Arbejderklassen som umyndig i sine egne Sager. Det er jo egentlig ejendommeligt, at overalt, hvor Arbejderne mødes nationalt og internationalt for at tale om deres Forhold, er et af de Spørgsmaal, som staa allerøverst paa Dagsordenen, Spørgsmaalet om Indskrænkning af Arbejdstiden. Siden vi sidst, altsaa for et Aar siden, talte om denne Sag, har det ogsaa været debatteret baade paa nationale og internationale Møder, og til Trods for den Modstand, som Sagen overalt endnu møder hos de regerende Faktorer og hos dem, der have den formelle Magt i Samfundet, holde Arbejderne dog lige kraftigt fast paa dette Spørgsmaal, bringe det atter og atter frem i Parlamenterne

og søge at bringe det frem i det daglige Forhold lige over for Arbejdsgiverne. Det kan jo ikke nægtes, at den passive Modstand, der ydes fra Lovgivningsmagts Side, i ikke ringe Grad bidrager til at skærpe den sociale Kamp, det er naturligt, at Arbejderne mere og mere faa det Indtryk: det nytter ikke, at vi banke paa hos Lovgivningsmagten, skulle vi have en Reform, maa vi tiltvinge os den selv. Naar saa Forholdet er det, at paa den anden Side staa Arbejdsgiverne, som ere dem, der i fortrinlig Grad ere repræsenterede i Lovgivningsmagten, og se deres Repræsentanter yde en passiv Modstand, saa yde de ogsaa Modstand i det daglige Liv eller ved private Forhandlinger og Overenskomster, og derved kan der fremkaldes og fremkaldes faktisk ogsaa Stridigheder af en i mange Tilfælde ret ubehagelig Art. Jeg synes, at de, der mene, at det nuværende økonomiske Samfund er bygget paa et Princip, der bør opretholdes, de, der med andre Ord gerne ville værne om det bestaaende, burde være noget mere lydøre for de Ønsker, der fremsættes fra Arbejdernes Side, end Tilfældet hidtil har været. Det kan ikke være andet, end at dette efterhaanden fører til et stedse større og større Modsætningsforhold mellem Arbejderklassen og de øvrige Samfundsklasser, og det er dog ogsaa ganske naturligt, naar Arbejderklassen efterhaanden faar det Indtryk, at man ikke under de nu herskende Forhold vil tage noget Hensyn til selv beskedne Ønsker og ikke en Gang vil tage disse Spørgsmaal op til grundig Undersøgelse, men Gang efter Gang afviser dem eller lader dem ligge, at Arbejderne saa efterhaanden komme til den Opfattelse, at dette Samfund ingen Eksistensberettigelse har, at man maa arbejde af alle Kræfter paa at forandre dette Samfund, og at man er henvist til at benytte sig af de Midler, man selv sidder inde med, idet man ikke kan vente, at man ad den almindelige Udviklings, ad Evolutionens Vej kan naa et Resultat. Det er for saa vidt naturligt, at Arbejderne, hvor de komme sammen, bestandig ere enige derom, og jeg vil henvise til den i Sommer i Slutningen af Aarhundredet afholdte Række af Kongresser i Paris om alle mulige Ting, og blandt andet har dette Spørgsmaal ogsaa været paa Dagsordenen. Hvor Arbejderne ere samlede, er man enig om, at 8 Timers Arbejdsdagen er et Maal, man bør trage efter og søge at naa saa hurtigt som muligt, og naar Hygieinikerne ere samlede, stemme de